Рік I … ереда, 25. червня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-35
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

У велику хвилину

День 22. червня 1941 р. — це день великого довгожданого переломового історичного моменту. На приказ Фірера німецького народу рушили німецькі збройні сили на Схід, у царство темряви й жидо-большевицького звиродніння. Цілих двадцять пять років каралися там поневолені народи й гинули в муках міліонами. Зокрема вигибав там наш багатострадальний народ, винищуваний кремлівськими садистами.

З днем 22. червня прийшла врешті у наших героїчних визвольних змаганнях нова можливість здійснити найвищий наш національний Ідеал. Серця наші переповнені вдячністю для Всевишнього за те, що дав нам дожити до щасливого моменту. Перед нами нова спроба — спроба нашої державної зрілости. Мусимо здати тепер довго приготовлюваний іспит нашої зорганізованости, здисциплінованости, працездатности, ідейної жертвенности. Кожний із нас мусить до глибини перейнятися думкою, „що на ньому міліонів стан стоїть, що за долю міліонів мусить дати свій одвіт".

Нехай же почуття великої відповідальности супроводить кожну нашу думку, кожне слово та кожний учинок, щоб у висліді наступило здійснення того Ідеалу, за який згинули міліони найкращих синів та доньок української землі.

У цю радісну історичну хвилину особливі почування звертаємо в бік непереможного німецького вояцтва, що в своїх епохальних змаганнях за новий лад Европи скропив кровю і наше визволення з тюрми народів.

Повсякчасно молитимемо Бога за Фірера великого Німецького Народу, за Його лицарське Військо, за щастя, за здійснення всіх задумів Його та остаточну перемогу.

ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ,
Провідник У. Ц. К.

У Кракові, 22. червня 1941.

Повстання розсаджує СССР

ШТОКГОЛЬМ, 25. 6. — Шведський щоденник „Нія Дагліг Алеганда" приніс сензаційні вістки на тему внутрішнього положення в СССР.

Згідно з вістками, які надійшли до Штокгольму, — пише щоденник — на терені СССР. вибухли повстання населення проти червоних гнобителів. Щоби здавити повстання, змобілізовано відділи червоної армії. Покищо нема вісток, що червоній армії вдалось згнобити повстання робітників і селян, гноблених понад 20 років.

Словаччина бореться з большевизмом

БРАТИСЛАВА, 25. 6. — Президент словацької республики д-р Осип Тісо видав у вівторок у Братиславі відозву до словацького народу. В ній подає він, що словацька армія перейшла того ж самого дня кордони Словаччини, щоб получитися з німецькими військами в боротьбі з большевицькою армією.

Великі перемоги на Сході

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 25. 6. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

На Сході воєнні дії німецьких збройних сил відбуваються пляново й мають великі успіхи.

В морському районі біля Англії боєві літаки затопили один англійський стежний човен і важко ушкодили 2 ворожі торговельні кораблі.

Підчас спроби англійських літаків налетіти вдень на зайняті терени зістрілено 22 ворожі літаки. Пропали 4 німецькі літаки.

Батерія далекострільної артилерії воєнної маринарки обстрілювала ворожі кораблі в Каналі Ля Манш. Летунство бомбардувало минулої ночі портові обекти в гирлі Темзи та в південно-східній частині Англії. При тому повстали великі пожежі.

Англійські боєві літаки скинули минулої ночі в північно-західній Німеччині невелике число розривних і запальних бомб, внаслідок чого вбито й ранено кілька осіб. Поцілено кілька мешкальних домів. Нічні ловецькі літаки зістрілили один, артилерія маринарки 2 боєві літаки.

Одна ескадра нічних ловецьких літаків зістрілила двосотний літак підчас нічних дій.

Ескадра ловецьких літаків під проводом підполк. Мельдерса осягнула свою 75. повітряну перемогу.

—o—

РЕАКЦІЯ ВАШІНГТОНУ.

НЮ-ЙОРК, 25. 6. — Добре поінформовані американські нюйорські круги здогадуються, що першим заходом Злучених Держав буде те, що Рузвелт заявить невтральність. Проте, не зважаючи на це, звертають увагу на обставину, що реакція Злучених Держав на німецько-совітську війну проявилася, як мішанина несподіванок, надій і недовірливости. В дійсності американці не мають симпатій до большевиків.

—o—

Імпульс і обовязок

Ще кілька тижнів до історичного 22-го червня. почався серед українського громадянства характеристичний рух: по різних місцевостях Генерал Губернаторства стали зникати наші люди, спершу одинцем, згодом гуртами, а в останніх часах з деяких осередків масово відплив увесь наш актив.

В основі того явища лежить без сумніву здоровий імпульс, побудований на патріотизмі. Кожний бажав хоча б і без кріса взяти участь у великому поході, на який ми з такою тугою чекали 20 довгих, важких років. Це зрозуміле, людське, навіть шляхотне. Але це все лиш імпульси, чуттєві імпульси, які можуть стати мотором ділання, щойно тоді, коли перейдуть фільтр холодної рефлексії. „Я бажав би, я хочу" — це вміє сказати і дитина, але питання: „Чи маю право сповнити своє бажання?" — це вже питання зрілого, опанованого мужчини, громадянина.

На жаль, мабуть не кожний, хто покинув свою станицю і пішов на схід, поставив собі таке питання. Без сумніву, пішло на схід чимало людей, яких покликали українські чи німецькі компетентні, диспозиційні осередки; пішло чимало людей, не звязаних з тереном, ані з українським організованим життям. Але з другого боку неодин українець пішов самовільно, або на основі поклику, що його сам собі виставався; пішло чимало активних громадян, залишаючи на ласку долі важні громадянські станиці, за які особисто відповідали; залишаючи на поталу сусідам, загрожене населення наших окраїн.

Як це назвати?

Може це справи занадто нам близькі, щоб могти на них глянути з належної перспективи; може ми тепер занадто загіпнотизовані великими, з тугою ожиданими подіями, щоб підійти критично до справи, щоб належно оцінити пропорції.

Тимчасом пригадаймо собі травень минулого року, часи найбільшого зусилля німецької армії на полях Франції та Пікардії. Без сумніву, кожний німець був тоді душею на тих побоєвищах, де в титанічних змаганнях рішалася доля передових націй Европи. Неодин молодий німець, який в тому часі нудьгував у якійсь Богом і людьми забутій закутині над східнім кордоном, рвався на західній фронт, до боротьби за володіння континентом, за істнування народу, за залізний хрест. Імпульс зрозумілий, людський, шляхотний — але що було би сталося, коли б кілька тисяч німецьких урядовців пішли за своїми почуваннями. Що заслужили б вони — залізний хрест чи наглий суд?

Ми щойно напередодні здійснення наших задушевних мрій. Державну екзекутиву мусить у нас заступити внутрішній моральний примус. Наша громадянська совість виразно відповість, коли поставить їй виразне, тверде питання: Чи маю право покинути довірену мені станицю?

Докази московської зради

ДОКУМЕНТИ МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРО ДВОЛИЧНУ ГРУ СОВІТІВ. — КЕРТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІНТЕРНУ НА БАЛКАНІ. — ДИПЛЬОМАТИЧНА СПІВАКЦІЯ МІЖ МОСКВОЮ І ЛОНДОНОМ.

БЕРЛІН, 25. 6. — Міністерство закордонних справ має в руках безліч доказів, що з Москви йшла до інших країв закроєна ча велику міру перфідна, підпольна акція. Давню ідею світової революції продовжувано без змін. Тому навіть після підписання німецько-совітського договору приязни ставлено в Москві Німеччину нарівні з Англією і Францією, трактовано як капіталістичну державу, яку слід знищити. Всі договори з Німеччиною були тактичним засобом для використання пригожої політичної конюнктури. Такі саме тенденції Совітської Росії стверджено й узгіднено в пропаганді комінтерну в усіх краях.

І так в Югославії стверджено пізньою осінню 1940 р. великий зворот комуністичної пропаганди проти Німеччини. В обіжнику уряду дравського банату у Любляні до підлеглих урядів з дня 5. серпня 1940 р. говориться, що комуністичну пропаганду слід вести всіми можливими засобами, але у протилежному ніж досі напрямі, а саме, щоб „на майбутнє уладжувано ворожі демонстрації проти Німеччини й Італії". Це становище сербських урядів потверджують комуністичні летючки, що їх поширювано головно між словінцями. У такій одній поширюваній летючці з датою 23. серпня 1940 р. виданій з нагоди роковин німецько-російського договору, нападається на югословянський уряд, що, мовляв, він веде політику зближення з Римом і Берліном і хоче „запрягтися до імперіялістичного воза Німеччини й Італії". Ця пропаґанда жадає, щоби у закордонній політиці Югославія сперлася на Росії. Такі самі напасті були в комуністичній летючці в листопаді 1940 у Загребі проти Мачека, бо він „хоче продати край фашистівським імперіялістам у Берліні і у Римі." Знову в іншій комуністичній летючці, поширеній у Словенії, в день російської революції, 27 листопада 1940 були поклики до протесту „проти пактів режиму Цветковича з імперіялістичними урядами Риму і Берліна." До такої самої цілі змагали масові демонстрації, заарганізовані і заінсценізовані Совітами. Коли ж раз з нагоди такої політичної демонстрації югословянська поліція почала арештування, тоді виявилось, що між арештованими були також службовики білгородського совітського посольства. Час від часу появлялися у комуністичних кругах проросійські проклямації за здобуттям Балкану. Далі появилися з комуністичних кругів проросійські проклямації, звернені проти Німеччини, за опануванням Балкану.

Ось німецьке посольство в Білгороді повідомило 13. вересня 1940, що кілька тижнів тому на зборах в Загребі один учасник заявив ось-що: „Згідно з інформаціями, які надійшли з Росії, Словаччина, Мадярщина, Югославія, Болгарія, Румунія і зайнята хвилево німецькими військами польська територія. опиняться під протекторатом Сов. Росії. Але така ситуація може прийти щойно після того, як Німеччина мілітарно ослабне". А що такі гасла з задумами Совітської Росії, вимріяними саме проти Німеччини вийшли з Москви для сербських комуністів і прихильників Росії, доказом цього письмо найдене після обсадження Білгороду у тамошньому совітському посольстві. У ньому вібрані думки, як слід представляти з російського боку сербським русофільським ґрупам становище Совітського Союзу після приступлення Румунії до держав оси. У цьому письмі написаному в російській мові восени 1940 року, зясовані ось такі напрямі: Совіти зареаґують щойно у принагідному для себе моменті. Держави оси розсівають свої військові сили ще далі; тому СССР вдарить ненадійно на Німеччину. Отже перейде через Карпати і це буде знаком до революції в Угорщині. Війська підуть через Угорщину до Югославії і далі зайдуть аж до Адрійського моря. Тим способом відділять Балкан і Близький Схід від Німеччини.

Коли прийде до цього? У такій хвилині, яку Совіти будуть вважати за найвідповіднішу для успішних вислідів. Одночасно тоді вибухне у Франції революція. В Югославії маси населення будуть зрадикалізовані внаслідок такого погіршення господарського положення. Коли ж ще до того прийде зима, голодна і холодна, Югославія стане бочкою пороху, до якої треба буде вже тільки підложити сірник.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КИРИНЯ В БОЛГАРІЇ.

У Болгарії комуністична пропаґанда представляла німецько-совітський пакт приязни як повну капітуляцію Німеччини перед большевиками. Комуністична пропаґанда в Болгарії закликала серед жахливих наклепів на Німеччину до дальшої боротьби проти фашизму й німецько-італійської аґресії. Болгарські урядові круги ствердили літом 1940 р. загальне зміцнення большевицької пропаґанди в державах південно-східньої Европи. Болгарську, повну почуття відповідальности і поміркування, політику в справі Добруджі большевицька пропаґанда осуджувала як хитку й видвигала совітську допомогу як запоруку ще більших успіхів.

ПРОПАҐАНДА В МАДЯРЩИНІ.

На Мадярщині комуністична пропаґанда не могла найти прихильного ґрунту, бо всі ще памятали жах комуністичного правління Белі-Куна. З тим більшим завзяттям большевики кинулися на Закарпаття, щоби там поширити свою пропаґанду з метою прилучення тієї території.

НА СЛОВАЧЧИНІ.

Таку саму підривну роботу вели комуністи також і на Словаччині. Большевики наказували поборювати істнуючий уряд, втискатися в ряди Глінкової Ґвардії і державних професійних союзів.

В ІНШИХ КРАЯХ ЕВРОПИ.

Щоправда комуністична партія не є чисельно сильна, але вона виконувала дуже важну ролю в загальній роботі Комінтерну. **Швеція** — це єдина европейська країна, яка ще незаборонила істнувати комуністичному рухові. Тому до Швеції частинно перенесли комуністичну діяльність з колишньої Австрії, Чехословаччини, Швайцарії і Франції. Орган Комінтерну „Ді Рундшав", що досі виходив у Базелі перенесли до Штокгольму. Головний пресовий орган шведської комуністичної партії п. з. „Ни Даг" має велике значіння для Совітів, бо це єдиний комуністичний леґальний щоденник, який появляється в невтральній европейській країні. Відношення цього щоденника, втримуваного большевиками, до Німеччини було постійно вороже і воно що раз змінювалося. Крім того большевики старалися, щоби ворожі для Німеччини публікації цього щоденника поширилися на ввесь світ. Під кінець квітня 1941 р. „Ни Даг" опублікував маніфест наче б то німецької комуністичної молоді, яка якнайгостріше осуджувала засоби, які їх Німеччина вжила супроти Югославії.

НАВІТЬ У ФІНЛЯНДІЇ.

У Фінляндії большевицька пропаґанда припинилася була підчас фінляндсько-совітської війни. Але зараз же після того як фінляндці підписали мир зі Совітами, Їхне посольство в Гельсінках подбало за відбову комуністичної партії. Для пропаґанди створили тоді „Товариство мира і дружби зі Совітським Союзом". Як це виявилося на судових процесах, у його рядах було багато злочинно-кримінального елементу.

ЗЛОЧИННА РОБОТА БОЛЬШЕВИКІВ У ФРАНЦІЇ.

У Франції Москва постійно кирнила, щоби не допустити після заламання тієї держави до її співпраці з Німеччиною. — Большевицькі аґенти паплюжили уряд маршала Петена як продажних зрадників і годованців малих ґруп великого капіталу. Одночасно вони поширювали думку, що всі господарські і суспільні труднощі сучасної Франції спричинені виключно тільки через те, що країну зайняли німецькі війська.

ПРОТИ ПАКТУ ТРЬОХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ.

У звязку з тим всім Москва завсіди намагалася киринити, щоби Німеччина не мала змоги виконувати своєї ролі посередника в територіяльних спорах між Румунією, Мадярщиною і Болгарією. Таксамо червона Москва робила все можливе, щоби балканські держави не приєдналися до пакту трьох великодержав. З німецько-італійської ґарантії нових румунських кордонів комуністи зробили протисовітський засіб. Особливі заходи робили комуністи, щоби не допустити до приступлення Болгарії до пакту трьох. Вони післали до болгарського царя Бориса спеціяльного представника, щоби відтягнути Болгарію від великодержав пакту трьох і щоби її заманити в свої сіті вони предложили Болгарії свій ґарантійний пакт. Ті свої заходи большевики старалися підперти вдаваними масовими проханнями до уряду, які орґанізували змобілізовані Москвою болгарські комуністи. Коли ж Болгарія погодилися на вхід німецьких військ, совітський уряд заявив, що така поведінка Болгарії втягне край у війну. Большевики таким чином стали знаряддям британської пропаґанди, хоч німецький уряд їх якнайдокладніше повідомив про причини і мету своїх засобів на Балкані.

ХТО РОЗОГНЮВАВ МІЖУСОБИЦІ В РУМУНІЇ.

В Румунії большевики намагалися від осени 1940 р. збільшувати внутрішні труднощі країни, щоб довести до громадянської війни. Головним засобом, що вів до того, мали стати безперервні заворушення. Вже в листопаді 1940 р. московські наємники попроскакували до орґанізації леґіонарського руху, щоби використати для большевизму внутрішні румунські суперечності. Комуністична акція проявилася вже в листопаді 1940 р. у плянах місцевих заворушень, особливо в нафтових теренах. Але до свойого вершка вона дійшла 23. і 24. січня 1941 р., коли то в крайні леґіонарські елементи намагалися викликати повстання, що — як це вже без сумніву устійнили — у великій мірі викликали большевицькі аґенти й місцеві комуністичні вожаки. Після того, як бунт не вдався, частина його провідників втікла перед арештуванням до совітського посольства. Німецький посол у Букарешті так писав 14. лютого 1941 р. про суттєві причини цього бунту: „Переворот плянували російські елементи й аґенти Секрет Сервис. Большевики хотіли через Румунію перекинути міст до Болгарії. І одні й другі, як стій зорієнтувалися в ситуації і стали її використовувати. Хто знає їх способи діяння, тому цілком ясно, що вони тут помочали свої руки. Їх плян: за всяку ціну викликувати заворушення й крутіж, щоб Румунія як під господарським оглядом, так і військово-випадовим була в стані неспокою".

Україна — збіжжева житниця Европи

Під таким наголовком появилася у „Кракавер Цайтунг" дня 24. червня стаття пера Герберта Краффта. Автор пригадує, що вже у 17. і 18. столітті йшла пшениця та інше збіжжя з України, з її благословенних чорноземів, обдарених добрим підсонням, на Захід. Данціґ і Кеніґсберґ були головними посередниками й відборцями. Одначе над Україною запанувала Московія й визискувала її багатства, трактуючи її однонаково немов кольонію. Коли ж долучити до цієї займанщини ще такі українські краї, як Бесарабію, північну Буковину й Східню Галичину, то ця територія буде одним із найбільших на світі збіжжевих просторів. Окрім Америки — українські землі мають змогу дати надвишки, що можуть прохарчувати міліони людей, що й було перед світовою війною. Україна конкурувала тоді із Злученими Державами Півн. Америки.

Важко дати докладні дані про сьогоднішню продукцію та про зужиття запасів, бо годі порівнювати совітські статистичні методи з европейськими. Там оцінка зборів переводилася в останніх роках на пні, при чому не бралося під увагу страт при зборах. Наприклад у 1938 р. оцінювано збори збіжжя в цілому Совітському Союзі на 950 міліонів тон, тоді як Інститут для Дослідів Конюнктури оцінює ці збори в цьому ж самому році на 800 міліонів. Також годі знати дійсні можливості внутрішнього запотребування, бо Совіти вміли нераз для пропаґанди й демпінґування кидати збіжжя на ринок то в менших, то в більших кількостях, без огляду на те, що населення голодувало. І не було можливости перевірити дійсний стан та дійсні можливості вивозу. Все ж таки, беручи під увагу надмірні перехвалки з боку совітського уряду, навіть при найгірших зборах цифри говорять про експортові можливості.

Візьмемо пшеницю. У 1938-9 році випродуковано в Европі кругло 50 міліонів тон, в Совітах 40, а в цілому світі 163 міліони.

У Совітах пшеницю плекається дуже екстензивно. Напр., в Европі було під пшеницею тільки 31 міліонів гектарів, а в Совітах 40 міліонів. У Німеччині гектар видавав у 1938 році 22.4 сотнарів, а в Совітах тільки 10.7 сотн. Ця цифра вже висока, бо в рр. 1909—1913 видатність давала 6.9 сотн. До світової війни европейський континент покривав своє запотребування пшениці в 70—94 відсотках з тодішньої Росії. Сьогодні оцінюють збір пшениці в Совітах на 33 міліони тон, при чому істотна надвишка походить з України. За совітських часів експорт занепав. За царських часів Росія була в експорті пшениці на другому місці після Америки. Сьогодні є вже тільки на четвертому, по Америці, Канаді, Арґентині й Австралії.

Також важним, хоч уже не на таку міру, експортовим товаром являється українське жито. Колишня Росія і Німеччина були найбільшими продуцентами жита. На цілому світі продукується кругло 47.6 міліонів тон жита, з того на Европу припадає 25 міліонів, на Росію кругло 20 міліонів. І тут видатність дуже мала. Все ж таки звідсіля йдуть найбільші експорти. Одначе з року на рік приходили такі вагання у вивозі, що годі рахуватися з можливостями достав з року на рік. Але ці вагання говорять саме найкраще про ті великі можливості, що їх можна осягнути, коли усунути безглуздя сьогоднішньої господарки.

—o—

ЗАСІДАННЯ ЯПОНСЬКОГО УРЯДУ.

ТОКІО, 25. 6. — У вівторок відбулося під проводом голови японського уряду кн. Коное засідання кабінету, в якому взяли участь усі міністри. Міністри: війни, фльоти і закордонних справ виголосили реферати на тему останніх подій в Европі. Вплив тих подій на господарське життя Японії пояснили міністри торгівлі й голова уряду плянування.

—o—

АНГЛІЯ ТРЕМТИТЬ ПЕРЕД НАСЛІДКАМИ НІМЕЦЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ВІЙНИ

ШТОКГОЛЬМ, 25. 6. — Згідно з вістками, які надійшли до столиці Швеції з Лондону, в Англії поважно побоюються наслідків німецько-совітської війни під оглядом психольогічним і політичним. Коли англійський уряд намагався всіми засобами використати проти Німеччини совітську карту, то англійська прилюдна думка дивиться у майбутнє з деяким затривоженням, бо вона свідома, що після неминучого заломання Совітів, Англія втратить свій останній козир. Англійці бояться за Злуч. Держави, де ворожі настрої до большевизму перевищують хіба тільки антаґонізми супроти націонал-соціялізму. Згідно з вістками, що надійшли до Штокгольму з Лондону, в Англії побоюються, що провокацій на політика Рузвелта потерпіла важкий удар.

—o—

ТІСНА СПІВПРАЦЯ МІЖ КН. КОНОЄ І ВАН-ЧІН-ВЕЄМ.

ТОКІО, 25. 6. — Голова японського уряду князь Коное і Ван-Чін Вей видали спільне повідомлення. В ньому вони зазначують, що підчас безпосередніх розмов, що відбувалися останніми днями в Токіо, кн. Коное і Ван-Чін-Вей досягли порозуміння в тому напрямі, що треба робити далекойдучі зусилля, щоби ще більше затіснювати співпрацю і таким чином причиниться до організації нового ладу й мира на Далекому Сході.

—o—

ГЕРОЙСТВО ФРАНЦУЗЬКИХ ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 25. 6. — Підчас одної атаки англійських літаків на одно село в західній Німеччині, спалахнуло кілька пожеж. Також і французькі воєнні полонені помагали гасити вогонь. Спеціяльно вирізнилося 9. Завдяки їх акції вдалося дуже скоро погасити вогонь. Канцлер Гітлер наказав звільнити згаданих полонених із табору. Німецький амбасадор у Парижі дістав доручення повідомити про рішення Фірера французький уряд.

Н. Крегулецький.

Заки вдарили громи

(Літо 1939 р.)

Наш живець два роки тому був куди кращий, ніж давніше. Дерева в парку підхопилися, під ними, на білих лавках, можна було знайти затишну тінь, що за нею так тужить чоловік серед спеки. Хто кілька літ тут не був, не міг з дива вийти, як колишній пустар, де лише гуси ґеґали й безроги в калюжах рохкали, виґріваючись до сонця, як цей пустар перетворився у такий гарний, зелений куток. Мало хто знав, скільки тисяч дерев і корчів засаджено на ньому, як вони жовкли й гинули, як на їх місці треба було садити щораз то нові, поки дерева не зжилися з тутешньою землею, а земля не привикла до дерев. І мало хто знав, скільки праці й турботи мала управа живця, заки вирівняно терен, позасипувано баюри, викопано ставок, перенесено за дорогу прало, а дорогу вимуровано й вишуровано, як найкращий гостинець.

Гості приїздили тоді, як дерева шуміли буйним, свіжим, зеленим листям. Як на квітниках цвіли взористі килими найусіляхкішого квіття, як живець переживав свій великий, щорічний празник.

Деякі з цих гостей висловлювалися з признанням, про невтомну працю управи, а деякі критикували й питалися, чому тут нема того й цього, що є в Карльсбаді, Навгаймі, або в іншім баді... Нічого лекшого, як критикувати.

Але два роки тому й критики стали більш поміркованими, бо побачили нову, мурована купалюню, влаштовану так вигідно й вибаґливо, що навіть за кордоном тяжко кращу знайти. Бачили нові віллі й пансіони, нові цементові хідники, нові електричні лямпи. Бачили й мовчали: „нуну...".

Живець ріс і розвивався. Перед ним, здавалося, була гарна майбутність, тим більше, що управа не тягнула його в небезпечне багно довгів, лиш усякі інвестиції робила за готівку. Живець стояв на кріпких ногах.

У другій половині червня гостей було вже доволі багато. Ранком оживав „Грибок", невеликий будинок, де лікар приймав своїх гостей і де була каса й пошта. До лікаря не скоро можна було дістатися. Він дуже дбайливо оглядав кожного нового лікуванця і в нижі перед його ординаційною кімнатою все ждало кількоро людей. Так само було й перед касою. Кожний хотів дістати білет на купіль, тоді, як йому було вигідно, а каса могла дати тільки на ту годину, коли мала вільне місце.

Коло години десятої рано приїздила на ровері пошта — себто листар із найближчого повітового міста з великою скіряною торбою, повною листів, часописів і газет. Гості бігли, бо ця пошта — це посередниця між ними, а їх родинами, батьками й мужами, або жінками, що залишилися там, у хаті. Кожному хотілося якнайскорше заглянути в цю торбу, щоб не стояти під поштовим віконцем, а пан-листар, може дещо й утомлений короткою їздою на ровері, не дуже то спішився. Кидав із грюкотом торбу на стіл, відчиняв шуфляду, витягав листи й часописи, сортував їх, аж урешті висипав гроші й порядкував: паперові тут, срібні там, а дрібні з погордою згортав на окрему купу. Гості нетерпеливо дивилися крізь віконце на його важливе обличчя й на ту його буцім то також дуже важливу роботу.

Аж урешті відчинялося віконце й починалося урядування.

Ті, що вже дістали свою „пошту", йшли на якусь лавочку в тіні, або на веранду палатки, щоб її прочитати. В палатці дехто їв друге снідання, знамениту вудженину від Бойчука, попиваючи її не менш знаменитим пивом. Вудженина була майже наполовину дешевша, ніж у Львові. І взагалі в нашім живці все було дешеве й добре. Ми не буржуазний народ! За обідом грав Ябцьо із своєю орхестрою. Гості любили його і його орхестру.

По обіді дехто йшов в обійми Морфея, а дехто сідав до ремі-бриджа. Усіми люблена „цьоця" Стефа що-дня грозила, що візьме розвід із „Джойликом", але з дня на день відкладала цей сумний момент.

В пятій годині орхестра грала над ставком. Люди проходжувалися, пили знамениті лікувальні води й слухали. Молодь їздила по ставку на одинокім човні, що стояв під доглядом адмірала Воскобоя.

А погода, — люди, яка була погода. Небо, як в Італії. Ще краще, бо це наше небо. Доспівали збіжжя на полях, паленіли яблука в садах, медами пахли пасіки. Погода й надія на добрий урожай помагали живцеві лікувати недужих. Вони на очах верталися до здоровля і неодин, що дві-три неділі тому їздив, як немовлятко на візочку до купілі, ходив тепер пішки, або навіть, подумайте тільки, як по вечері Ябцьо заграв мелянхолійного танґа, пускався на блискучі паркети... Гарно було...

(Д. буде)

Народи Европи проти большевизму

БЕРЛІН, 25. 6. — Німецька акція проти жидівсько-московського большевизму викликала не тільки в цілій Европі, але й поза нею, напр. в Японії, якнайбільш живий відгомін так, що щораз виразніше виступають зариси **европейського фронту єдности** проти большевицької небезпеки зі Сходу. Тільки Анґлія — це буквально одинока держава, що має спільні інтереси з московською Совдепією.

Спільно з німецькими військами, що наступають від Ледового океану до Чорного моря, виступили **румунські війська** під проводом начальника держави ґен. Антонеску. Також **Італія** виповіла війну Совітам. **Словаччина** зірвала взаємини з Совітами. Словацький міністер внутрішніх справ Шаньо Мах, провідник Ґлінкової Ґвардії заявив у радіо: „Словаччина готова вести боротьбу аж до перемоги по боці Великонімеччини та її Вожда, Адольфа Гітлера, за визволення Европи та за створення спільноти европейських народів".

З Софії повідомляють, що **Болгарія** має зірвати дипльоматичні взаємини з Совітським Союзом. Софійський щоденник „Дума" пише, що ця нова війна іде не тільки в інтересі цілої нової Европи, але також в інтересі російського народу. „Це остання війна, що її ведуть на европейському континенті".

На **Мадярщині** німецький наступ викликав найбільше зацікавлення. В міродатних кругах Будапешту заявляють, що становище Мадярщини устійнене приступленням **її до антикомінтерну та зобовязаннями**, що випливають з пакту трьох.

Швеція почуває себе особливо заторкненою новими подіями на Сході Европи і безпосередньо після вибуху війни Німеччини з СССР почалася оживлена діяльність шведської уряду та у шведських політичних кругах. Всі шведські кораблі в дорозі дістали наказ негайно причалити до шведських пристаней. „Афтонблядет" пише м. ін.: „Під проводом Німеччини йде Европа в бій народів проти червоного світу. Не може бути ніякого сумніву про його вислід. Акція Німеччини та її союзників — це непереможна сила. Немає сумнівів, що відчуває в цю годину шведський нарід. Це не буде ніякою пересадою, коли ствердиться, що ця війна має рішальне значіння для майбутнього становища Швеції."

Такий же самий відгомін є у **Франції**. В урядовому часописі у Віші пишеться: „Поведінка Німеччини це не так наступ на Совіти, як радше реакція европейського духа проти большевизму".

В **Мадриді** на вістку про війну прийшло до маніфестацій приязни перед німецьким домом великої юрби народу, що підносили оклики в честь Німеччини й Еспанії та проти СССР.

В Загребі того ж дня замкнено американський ґенеральний консулят з уваги на його підтримку ворогів Німеччини й Італії.

Ватикан про конфлікт між Німеччиною та СССР

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 25. 6. — Не зважаючи на постійні побоювання у звязку з можливістю поширення збройного конфлікту, прийнято з великою полекшою вістку про вибух війни між Німеччиною і СССР, бо кола Ватикану постійно вважали большевизм найбільшим ворогом християнства і з цього приводу бажали знищення комунізму. Одначе якщо Ватикан не зайняв іще дотепер офіційного становища супроти останніх подій на сході Европи, то це не означає, щоб симпатії кол Ватикану не були по стороні тих держав і народів, які виступили до рішальної боротьби з ворожим Церкві комунізмом і з безбожницьким рухом. Далі звертають увагу, що з хвилиною коли влада в Росії дісталась в руки безбожників, Апостольська Столиця ніколи не тратила надії на перемогу християнства в цьому краю. Постійно виховувано ряди священиків до акції в Росії і вижидано на відповідну хвилину, коли безбожницький комунізм зустріне заглада. З правдивою тривогою слідкував Ватикан за експансивними зусиллями комунізму, *зокрема* побоювався у звязку з протикатолицькими і і протирелігійними потягненнями большевиків на землях, що їх обсадив СССР.

Фінляндська преса про війну на Сході

ГЕЛЬСІНКІ, 24. 6. — Під величезними заголовками та в незвичайно сензаційній формі принесла понеділкова фінська преса обширні комунікати й настроєві картини про війну на Сході. Щоденники у вступних статтях підкреслюють передусім щире становище Німеччини супроти балтійських держав і Фінляндії підчас переговорів у справі договору між Німеччиною і СССР у 1939. р.

„Усісі Суомі" у статті „Буря вибухла" стверджує, що тепер не може бути найменшого сумніву, що на світі відбувається історичний перехід з доби поневолення в епоху щасливої майбутности. Фінляндія мала більше змоги зрозуміти історичну вагу теперішніх подій ніж інші малі народи. Здібність глядіти в ясне майбутня мусить тепер здати іспит залізних нервів, сильної волі та непохитної сторожкости.

„Гельсінгін Саномат" підкреслює у вступній статті, що оповіщення документів про кертичну роботу СССР виявило зовсім ясно методи цієї роботи. Багато історичних подій в останніх літах, щодо яких не мали досі інформацій, крім фальшивих вісток, тепер за одним махом поставлено у властивому світлі.

З воєнних білянсів

БЕРЛІН, 25. 6. — По остаточних обчисленнях Головного Командування Німецьких Збройних Сил білянс воєнних подій за чотири місяці, а саме від 1. січня до 30-го квітня ц. р., такий:

Німецька воєнна фльота затопила в тому часі 1,471.000 тон і вістрілила 71 ворожих літаків. Німецька повітряна фльота затопила у тому самому часі 8 ворожих воєнних кораблів і 764.000 тон тонажу торговельних кораблів. Ворог стратив 441 літаків.

У тому самому часі німецька морська фльота затопила 1 торпедовець, 3 підводні човни і 3 малі воєнні кораблі.

У балканському поході разом із воєнними діями на Креті знищено 592 ворожих літаків і 30 кораблів. У полон попало на Балкані 14.600 старшин і 558.000 вояків — анґлійців, сербів і греків. На Креті попало в полон 10.700 анґлійців і 5.000 греків, згинуло біля 5.000 одних і других.

МАДЯРЩИНА ЗІРВАЛА ДИПЛЬОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ З СССР.

БУДАПЕШТ, 25. 6. — Мадярська телеграфічна агенція повідомляє: З огляду на воєнний стан між Німеччиною і СССР мадярський уряд рішив зірвати дипльоматичні взаємини між Мадярщиною і СССР.

ПОЛІТИЧНА ЛІНІЯ ЯПОНІЇ НЕ ЗМІНЕНА.

ТОКІО, 23. 6. — Вся токійська преса присвячує перші сторінки новому етапові европейської війни подаючи одначасно уступи з проклямації канц. Гітлера, з фотографіями канцлера і численними мапами. Одночасно японські щоденники подають голоси японських дипльоматів, військових і політиків, які виявляють велике зрозуміння для поведінки Німеччини і то під політичним, військовим і дипльоматичним оглядом.

Всі щоденники висловлюють однодушно думку, що політична лінія Японії не порушена і Японія далі стоїть при своїй цілі завести новий лад на Далекому Сході.

Навязуючи до проклямації канц. Гітлера „Токіо Ніші-Ніші" заявляє, що Німеччина примушена до рішучих кроків проти безнастанних інтриґ Москви. Зрозуміле, що її постава супроти Анґлії не могла залишитись без наслідків. Врешті щоденник підкреслює, що совітсько-анґлійське порозуміння не було несподіванкою.

ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ МІЖ АНҐЛІЄЮ ТА СССР.

БЕРЛІН, 26. 6. — Заява Черчіля має велике значіння, бо дала нові докази про існування військової співпраці між Анґлією та СССР. Так характеризують німецькі міродатні кола останню промову Черчілля в радіо. Нема сумніву, що Анґлії залежало на тому, щоб з СССР. створити терен до випадної акції проти Німеччини. Всі европейські народи здають собі справу — заявляють в Берліні, — що могло би статись, якби Черчілеві вдалось довести до нападу большевизму на Европу.

НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ ШВЕДСЬКОГО УРЯДУ.

Штокгольм, 25. 6. — Минулого понеділка 23 ц. р. відбулось надзвичайне засідання шведського уряду, яке тривало дві і пів години. Крім того відбулось надзвичайне засідання комісії для закордонних справ парляменту. У цьому засіданні взяв участь король Швеції Ґустав.

ЗАВЗЯТІ БОЇ БІЛЯ ДАМАСКУ.

ЖЕНЕВА, 25. 6. — З Віші *повідомляють*: Столицю Сирії, Дамаск, яку евакували французи, обсадили гіндуські й новозеляндські війська та відділи де Ґоля. Французи обсадили горби довкола Дамаску й мають у своїх руках шоси, що ведуть із Дамаску до Бейруту і Гомс. Наступ анґлійських військ на Пальміру через сирійську пустиню відбувався двома кольонами з Іраку, які пізніше обєдналися. Французькі літаки заатакували ці відділи й завдали їм важкі втрати. Завзяті бої в цілій Сирії відбуваються головно в околицях Дамаску, де французькі війська в протинаступах взяли багато полонених анґлійців. В околиці Евфрату заатакували французькі літаки анґлійські відділи, які намагались посуватись вздовж нафтових проводів.

МЕТА ОСТАННЬОЇ ПРОМОВИ ЧЕРЧІЛЯ.

НЮ-ЙОРК, 25. 6. — Як відомо, анґлійський премієр Черчіль заявив у ході своєї промови, що Анґлія хоче зробити зі свого боку все можливе, щоби Совітам дати технічну й господарську допомогу. Новойорські круги думають, що метою тих слів Черчіля було випередити всі заходи впливових анґлійських кругів, рішених стояти осторонь німецько-совітського зудару.

ЖЕРТВИ ВІЙНИ НА АЛЬБАНСЬКО-ГРЕЦЬКОМУ ФРОНТІ.

РИМ, 25. 6. — На альбанському фронті — як виходить із недавньої промови Муссоліні — згинуло 13.000, ранених було 38.000 вояків. На морю втратила Італія 40 тисяч тон тонажу в кружляках, 15.844 тон у торпедовцях і 8.622 тон у підводних човнах.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЧЕРВЕНЬ.

25. Середа — пр. Онуфрія.
26. Четвер, — Мч. Акилини.

— ВСІХ УЧАСНИКІВ Визвольних Змагань 1914—21 рр. та українців-військових пізніших років прохаю негайно подати свої адреси й рід праці, яку тепер виконують. — Слава Україні! — Ґен.-хор. Микола Капустянський, Краків, вул. Зелена 26, м. 3.

— ДО ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА У КРАКОВІ! Дня 25. 6. 1941 в год. 17 відбудуться в салі при вул. Льоретанській 18 загальні сходини українського жіноцтва Кракова. На порядку дня реєстрація жіночих сил та обговорення найближчих завдань. Просимо явитися точно!

Жіноча Секція

— ЖІНОЦТВУ ПІД УВАГУ. Для підготови фахових провідниць харчевих пунктів влаштовуємо господарсько-адміністраційний курс. Підготова триватиме два тижні й обіймає господарську й адміністраційну частину масового прохарчування війська, переселенців, втікачів, працівників. Завдання актуальне для жінок із добрим господарським досвідом. Курс буде ведений фаховими силами у вечірніх годинах. Зголошення приймає Жіноча Секція, вул. Зелена 18.

— ВСТУПНІ ІСПИТИ до 1-го і 2-го року державної торговельної школи з українською мовою навчання в Ярославі відбудуться в четвер, 26-го червня ц. р., в год. 8-ій рано, в домівці школи при вул. Вузькій 1/I. 2190

— СОВІТСЬКІ ПІДДАНІ ОБОВЯЗАНІ ЗГОЛОШУВАТИСЬ. Державний керманич СС і шеф німецької поліції повідомив, що всі совітські піддані від 15 літ мають продовж 24 годин зголоситися в найближчій поліційній станиці. Всіх совітських підданих нижче 15 літ мають письменно зголосити їхні правні заступники, подаючи де вони живуть. Цьому обовязкові зголошення підлягають також усі бездержавні, що передтим мали совітське, литовське, латвійське або естонське громадянство. Не підлягають цьому обовязкові зголошення ті, що мають посвідки як німецькі переселенці.

— ДИРЕКЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЕМІНАРІЇ В КРИНИЦІ подає до відома, що вступні іспити на І., II. і III. курс будуть відбуватися в днях 30. VI., 1. VII. і 2. VII. у шкільному будинку (вілля „Світ"). Вік кандидатів: на І. курс — уроджені в роках 1924 до 1927, на вищі курси — одним або двома роками старші. До іспиту треба предложити: метрику, останнє шк. свідоцтво та життепис. — Омелян Цісик, управитель. 2189 2-3

— СПРАВЛЕННЯ ДРУКАРСЬКИХ ПОХИБОК. У нашому вчорашньому звіті п. з. „Богдан Лепкий про Вячеслава Липинського" помилково складено й надруковано в третій шпальті, рядок 14-ий згори: „Аж проситься" замість „Аж просилося", рядок 21-ий „первотних" замість „червоних". — В передовиці на 1 сторінці, 16 стрічка здолу має бути так: „Одночасно з тим із нинішнім днем, що..." і т. д.

ЗЛОЧИН БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ КЛІКИ СУПРОТИ ЕВРОПИ.

РИМ, 25. 6. — Обговорюючи подрібно зраду Москви супроти Европи дипльоматичний співробітник аґенції Стефані звертає увагу на одну знаменну подробицю, а саме на спалення в Одесі велитенських запасів збіжжя, щоб, мовляв, зробити місце для збіжжя найближчого збору. Це діється в тому часі, коли тисячні маси населення Франції, Голяндії і Бельґії терплять ізза недостачі харчів. Це доказ, що Совіти не відчувають потреб населення Европи. Отже большевицькі володарі доказали, що — не зважаючи на високопарні фрази — вони позбавлені зовсім найменшого почуття суспільної солідарности.

—o—

„УКРАЇНІКА" В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ.

„Кракавер Цайтунґ" ч. 143 помістив незвичайно тепло написану статтю п. ан. (ред. Андрашка) про Україну п. з. „Сусідній край у центрі найновіших подій". (Спомини з поїздки через Україну. — Краєвид, люди й короткий історичний перегляд). — Статтю прикрашує світлина Києва.

—o—

Повна солідарність між Німеччиною та Італією

РИМ, 25. 6. — У звязку з війною між державами оси і СССР дипльоматичний співробітник аґенції Стефані заявляє, що італійська прилюдна опінія приняла вістку про цю війну з вдоволенням і полекшою, бо італійський нарід завсіди відносився з інстинктовною нехіттю до російського комунізму, який Італія ввесь час поборювала.

Італія була першим краєм, де почалась боротьба з комунізмом; також в Еспанії Італія і російський большевизм станули напроти себе у двох ворожих таборах. — Брутальні і цинічні методи при допомозі яких комуністична Росія тягнула користі з теперішнього конфлікту загортаючи численні малі прикордонні держави, вражали глибоко почуття поміркованости італійськ. народу, тим більше, що **нагальне большевизування тих теренів виявило в цілій наготі варварство російської душі.** Велику ролю відогравали також при цьому — пише далі дипльоматичний кореспондент аґенції Стефані — інтриґи Совітів підчас балканського конфлікту, коли то Росія, прикидаючись приятелем держав оси, працювала одночасно для капіталістів. Така подвійна огидна гра демаскувала зовсім можновладців з Кремля. **Політикам з Кремля йшло передусім про нові територіяльні здобутки, щоб залишитись одиноким переможцем в Европі, киненій на знищення. Вони безнастанно загрожували життєвим інтересам Італії на Балкані. „Війна проти Росії і необхідне її знищення вважає італійська прилюдна опінія основним чинником справедливости і тривкої европейської реорганізації. Необхідною передумовою тієї реорганізації — очистити континент від всяких елементів розкладу, насильства і варварства.** Італійський нарід готовий вислати свої збройні сили до спільної боротьби з москалями і то в хвилині, коли вирішать це Мусоліні і Гітлер. Між Італією і Німеччиною повна солідарність".

—o—

Невтральність Туреччини

АНКАРА, 25. 6. — Міродатні кола потверджують, що уряд Туреччини заявив свою невтральність у війні між Німеччиною і СССР. Турецька преса поміщує під великими наголовками виміну нот між Фірером Великонімеччини і Президентом Туреччини. Атай підкреслює в часописі „Улюс" сердечний тон обох нот і підкреслює ті уступи, в яких згадується про братерськість зброї та сердечну співпрацю між обома народами. Німецько-турецький договір приязні буде спасенним не лише для обох але і інших народів. Садак полемізує з американськими коментарями і пише в часописі „Аксам", що Америка надто далеко віддалена від Европи і тому зле розуміє деякі речі, або дошукується в пакті змислу, якого в ньому нема.

Хрестоносний похід проти большевизму

РИМ, 25. 6. — Під великими наголовками „Війна Совітам" приносить римська преса спільну постанову великодержав оси вирушити в бій із зрадливим большевизмом.

„Джорнале д' Італія" підкреслює в полудневому виданні, що Німеччина й Італія збройно відповіли большевизмові, що готувався до нападу.

Виступлення великодержав оси проти Совітської Росії **„Месаджеро"** окреслює, як наслідок конечної постанови, якої не можна було відкладати. „Ворог здемаскувався" — такими словами подає щоденник опис останніх подій. Совітський підпис під актом приязні, що його Росія підписала з Німеччиною, є документом явної кривоприсяги і був згори продуманою зрадою. Молотов, якого совість здібна на все, напевно цинічно підсміхався, підписуючи цей акт. Большевизм не може ні хвилини вагатися у виборі між силами, що хочуть створити сильну, однодушну, впорядковану та продуктивну Европу, і силами, що хотіли б бачити її розбитою, постійно ослабленою і пересвареною. Змагаючи пляново до її знищення намагаються, щоб Европа опинилась у стані несправедливости й нерівности та щоб вернулась до періоду непевности, з якого повстала війна. Вкінці щоденник зазначує, що пляни Москви на Балкані звертались у першу чергу проти Італії. З цього приводу ця війна є війною Італії. І в цьому випадку італійсько-німецьке братерство зброї виявилось негайно в необмеженій формі.

„Пополо ді Рома" вітає хід подій словами: „Довша проволока означала б підтримку проєктів Сталіна. Народи Европи передбачували наближення тієї історичної війни. Тепер можна говорити отверто після оголошення проклямації Фірера".

Полуднева Америка виявляє зрозуміння

БУЕНОС АЙРЕС, 24. 6. — Прилюдна опінія і преса стоять під глибоким враженням німецько-совітської війни. Перед редакціями стояли в неділю цілі юрби народу чекаючи на останні телеграми. Вечірня преса принесла проклямацію канцлера Гітлера і ноту міністра закордонних справ під велитенськими наголовками і зі світлинами канцлера. „Рацон" заявляє, що з абсолютною певністю можна було сподіватися швидшого чи пізнішого удару Німеччини з Москвою, тією централею невільництва.

„Нотіціяс Ґрафікас" стверджує, що канцлер Гітлер бажає боронити европейську цивілізацію проти капіталізму і Совітів. Совіти були в постійному порозумінню з Анґлією і старалися згнобити Німеччину.

Оголошення війни з Росією викликало величезну сензацію між населенням Перу. Преса принесла каблеві телеграми з повним текстом проклямації Гітлера і заявою мін. Рібентропа. Щоденник „Пренса" підкреслює: Совіти сподівались, що зможуть постійно ловити рибу в каламутній воді, але Сталін перечислився, міркуючи, що йому вдастся змобілізувати південно-східню Европу проти Німеччини. Одночасно допустився великої помилки, домагаючись від Румунії Бесарабії і таким чином загнав її в обійми Німеччини.

БОЇ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

РИМ, 24. 6. — **Головне Командування Італійської Армії подає:**

У повітряних боях **над Мальтою** італійські ловецькі літаки зістрілили один ворожий літак типу „Гюрикен".

Італійські летуни дігнали анґлійські літаки в східній частині Середземного моря і зістрілили літак типу Бленгейм. Британські літаки налетіли на Бенґазі.

У **Східній Африці** італійська залога з Уольхефід (Ґондар) примусила ворожі війська до втечі.

ХТО БУДЕ ЗАСТУПАТИ ПРАВА НІМЕЦЬКИХ І СОВІТСЬКИХ ГРОМАДЯН?

БЕРЛІН, 25. 6. — Як міродатні круги повідомляють, дотепер ще не відомо, які держави заступатимуть і в Німеччині і в СССР справи громадян обох держав.

З українського життя

РОКОВИНИ 23. І 25. ТРАВНЯ В НІМ. ПЕРЕМИШЛІ

Святочно обходив Нім. Перемишль у тому році роковини смерти сл. п. От. С. Петлюри й сл. п. Полк. Коновальця. Дня 24. травня, в 7.30 год. відправлено в місцевій церкві ОО. Василіян торжественну панахиду. Перед гарно зладженою могилою стало пятьох священиків під проводом пароха о. ігумена Барабаша ЧСВВ. В часі панахиди співав муж. хор під орудою В. Романика. Церква була переповнена. Після панахиди відбулась у салі ОО. Василіян святочна академія, яку відкрив голова УОТ Нагайський, реферат виголосив інж. Артюшенко; опісля була ще збірна деклямація юнаків „Ой, Морозе", виступ муж. хору під орудою п. Леськова та деклямація п. Турка. Гарне враження полишили прикраса естради та ціле оформлення сцени, на тлі символічної декорації роботи п. Степаняка. Загалом академія й ціле свято були солідно підготовані місцевим УОТ.

СВЯТО МОГИЛ У ХОЛМІ.

Холм зустрів урочисто і достойно традиційний день Свята Героїв української нації. Підготовлене Секцією Молоді при УОТ в Холмі свято відбулось на другий день Зелених Свят, себто 9. ц. м. По торжественній літургії в намірення українського народу, яку відправив Владика Іларіон у сослуженні холмського духовенства, уформувався довгий похід, який вирушив на могилу борців. У поході взяли участь усі українські школи Холма, курс садівничок, Курінь Молоді, селянство з околичних сел та холмське населення. Під високою могилою, прибраною квітами, під вояцькім хрестом із берези, на якому повис вінець із дубового листя, відправив торжественну панахиду о. протопресв. Левчук в сослуженні численних духовних. Співав соборний хор під орудою Куриленка. Зворушливу проповідь виголосив о. Барщевський. Згодом промовляв ред. Островський, що зясував приявним суть жертви борців, яких смерть має бути для сучасних поколінь душевним кормом до дальшого змагу за волю нації.

Б. Хома.

КРИНИЧЧИНА.

НАЦІОНАЛЬНІ СВЯТКУВАННЯ В ЛАБІВЩИНІ.

В травні й червні ц. р. відбулись зорганізовано важні національні святкування на терені українських сіл, збірних громад — Лабова й Навойова.

День Матери відсвяткували майже всі села району при співучасти шкіл, чим сильніше закріпилася материнська любов і привязання лемківських дітей до батьків.

День 23. травня був уже виявом зростаючої національної свідомости лемківської молоді.

Курінь Молоді в Лабовій прикрасив у церкві символічну могилу з березовим хрестом і плакучими березами та портретом св. п. полк. Коновальця. Того дня точно в год. 12-ій вполудне відбулася панахида, в якій узяли участь школи й Курінь Молоді в Лабовій, а Курінь Молоді і шкільний Курінь Новиків у Лабовій та школярі Котова зложили гарні вінки на цю могилу.

Такі самі панахиди відбулися в Матієвій, Новій Веси, Ростоці Великій і Лосю.

Того ж дня, або в найближчу неділю, відбулися академії в Складистому, Чачові, Лосю, Ростоці Великій і т. д., а 9. червня ц. р. відбулася в Лабовій районова академія з участю хорів із Лабової, Лосього і Складистого. Академію розпочав великий мішаний хор із Лосього (біля 30 осіб) під орудою Л. Кобанія, промову виголосив директор школи в Лабовій, далі співав мішаний хор із Складистого під орудою учит. Ю. Войтовича та мішаний хор Лабової під орудою Сергія Войтовича. Збірно деклямували хлопці з Лабової. Накінець усі три хори відспівали національний гимн.

У перший день Зелених Свят відбувся зеленосвяточний похід у Криниці; другого дня відбулися при гарній погоді організовані походи на кладовища по селах. У Лабовій уже минулого року висипано на кладовищі могилу з таблицею „Борцям за волю України". Цього року Курінь Молоді (чота дівчат) упорядкувала могилу й насадила квіток. Після Богослужби вирушив довгий похід на кладовище: зорганізовану участь узяв Курінь Молоді в Лабовій, Курінь Новиків у Лабовій, школа з Угрина, представники кооперативи й УОТ у Лабовій та всі зложили вінки на могилі. Над могилою відбулася панахида.

Такі могили висипано в цьому році й панахиди відправлено ще в таких парохіях: Матієва і Ростока Велика.

Лемківщина мусить дбати й шанувати рік-річно це велике свято, бо тільки тоді виросте свідоме сильне нове покоління лемків-українців, що будуть гідні тих Героїв, які склали голови за волю на полі вічної слави.

УКРАЇНЦІ В ПОЗЕНІ.

В неділю, тиждень перед Зеленими Святами заповів душпастир Позену о. д-р Ф. Побігушка, що в перший день Зелених Свят зложить позенська громада поклін тіням всіх борців, що за останні десятиліття лягли на полі слави. І зібралися в перший день Зелених Свят численно члени місцевої української громади, прийшли й німці, що кожної неділі являються на нашому Богослуженні, а також інші чужинці, що з цікавости відвідують завжди нашу каплицю. В 10 год. почалася Служба Божа. Співав хор, що під орудою свойого дириґента проф. Волянського щонеділі гарно співає, а в цю Зелену неділю так мило достроювався до величі й поваги торжественної хвилі. — Причащалася шкільна дітвора й найменші, що вперше в Позені з квітами в руках приступали до першого св. Причастя. А все це зливалося в чарівний акорд спільної молитви й жертви за найкращих синів дорогої України, що все найдорожче — життя — склали на жертівнику своєї Батьківщини. Коротке слово душпастиря про потребу й значіння постійного плекання культу поляглих борців в народі доповнювало велич святочної хвилі. По Службі Божій була панахида. Відспівав її мужеський хор з цим самим дириґентом. Могутнє „Вічная память", а потім „Боже Великий, Творче всесильний на нашу рідну землю поглянь!" — кінчило поклін Героям. І всі, як один, припали на коліна й спільною, тихо юмолитвою скінчили Богослужбу за рідних борців.

В неділю, 25 травня зложила позенська громада поклін тіням поляглих вождів українського народу, бл. п. Симонові Петлюрі, Головному Отаманові військ УНР і полковникові Евгенові Коновальцеві спільною панахидою. Слово виголошене на цьому заупокійному Богослуженні закінчив душпастир загальним спільним приреченням трудитися й любити Україну так, як її любили й для Неї жертвували себе обидва провідники народу.

В четвер 29. травня завітав до Позену в свойому співацькому турне зі своїм хором Володимир Божик. Спровадила його тут німецька організація „Крафт дурх Фройде". Концертував хор в найкращій виставовій салі Позену, в університетській салі. Про технічну чи голосову сторінку хору писати — значить повторяти все те, що раз-у-раз у пресі про цей репрезентативний український національний хор пишеться. Враження з концерту надзвичайне. Білети на кілька днів до концерту всі були викуплені. Галя переповнена різнонаціональною публикою, своєю, німецькою та чужинецькою. Бурі оплесків по кожній пісні не було майже кінця, а по декотрих піснях („Закувала та сива зазуля", серенада й інш.) саля греміла. Шкода тільки, що хор не міг з перевтоми хористів дати хоч кілька наддатків, щоб до краю задоволити публику, що по вичерпанні програми ніяк не хотіла розходитися й настирливо викликувала кількакратно безперервними оплесками дириґента на сцену.

——o——

ДО ЧОГО ПРИЗНАЮТЬСЯ САМІ АНҐЛІЙЦІ.

Анґлійська адміраліція признається, що до 31. травня ц. р. втратила 2 боєві кораблі, два літаконосці, 9 кружляків, 49 нищильників, 31 підводних човнів, 4 конвоєві кораблі, 5 міноловів, 7 тендерів, 20 помічних кружляків, 113 травлерів, 5 сторожних кораблів, 4 дослідних кораблів, 2 санітарних і 24 інших допомічних.

——o——

ФРАНЦІЯ І ЖИДИ

І Франція має вже доволі жидівського панування. У цілій державі переводять з доручення уряду перепис жидівського населення, його майна та підприємств. Досі французька статистика знала тільки французьких громадян і чужинців. Хто громадянин, той уже француз, без огляду на віроісповідання чи національне походження. Була це помилка і жиди публично виступали як французи хоч залишались і надалі жидами. Сьогодні вже це їм не вдається.

——o——

СПІЛЬНО З ЖИДІВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ РОДИНОЮ.

ГАҐА, 25. 6. — „Черчіль і Рузвелт від учора голосно співають похвальні гимни на честь большевизму, хоч ще донедавна були обурені намаганнями Німеччини втримати добросусідські відносини з СССР" — стверджує голяндська прес. аґенція „АНП" в обширному описі розвою історичних подій останнього тижня.

Те, що капіталістичні кола Анґлії й Америки вважали за причину обурюватись, те тепер самі практикують із найбільшим спокоєм. Льондон і Ню-Йорк та також жидівсько-большевицькі круги в Москві стали нараз одною суцільною родиною.

——o——

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79